

Prakticky první větší realizovaný archeologický výzkum lokality potvrdil kromě dokladů neopevňeného pravěkého sídliště kultury lužických popelnicových polí vznik a fungování hradiště v průběhu 10. století. Přinesl rovněž důležité poznatky k podobě jeho raně středověkého opevnění. Byly také prokázány sídlištní aktivity v blízkém okolí již zaniklého hradiště během 13. století (srov. Kouřil, Gryc 2014, 103–104).

Literatura

Kouřil, P., Gryc, J. 2014: Hradiska 10.–12. století na severní Moravě a v českém Slezsku. In: K. Chrzan, K. Czaplá, S. Moździoch (red.): *Funkcje grodów w państwach wczesnośredniowiecznej Europy środkowej*. Materiały Zachodniopomorskie 11. Wrocław, Głogów: Muzeum Narodowe w Szczecinie, 99–171.

Halama, J. 2020: Stavenice (okr. Šumperk). *Přehled výzkumů* 61(2), 174–175.

Summary

An excavation of a stronghold in the Stavenice cadastral area (Šumperk District) carried out in the winter of 2019 and the summer and autumn of 2020 yielded new information about the 10th century occupation and fortification of the site and evidence of the occupation of its surroundings in the 13th century

Pavel Kašpar, Pavel Šlězár, Tomáš Zlámal

Sudice (okr. Opava)

Ul. Stiborská; „Na Stiborské“, parc. č. 989.

Vrcholný středověk. Vesnice/městečko. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezů: Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v Ostravě.

Lokalizace: WGS-84 – 50.0289583N, 18.0605336E

Na podzim 2020 byly na západním okraji obce Sudice v polní trati „Na Stiborské“ zkoumány zahlobené objekty s nálezy z doby římské (viz oddíl Doba římská a doba stěhování národů). Ze superpozice pravouhlé jámy s propálenými stěnami a kruhové jámy zásobnicového tvaru byly vedle germánských antropogenních nálezů získány i fragmenty keramiky vrcholného středověku.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Besides Germanic pottery finds, a minor excavation on the western periphery of Sudice (Opava District) also yielded fragments of high medieval pottery from feature fills.

Tereza Tichá Krasnokutská

Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)

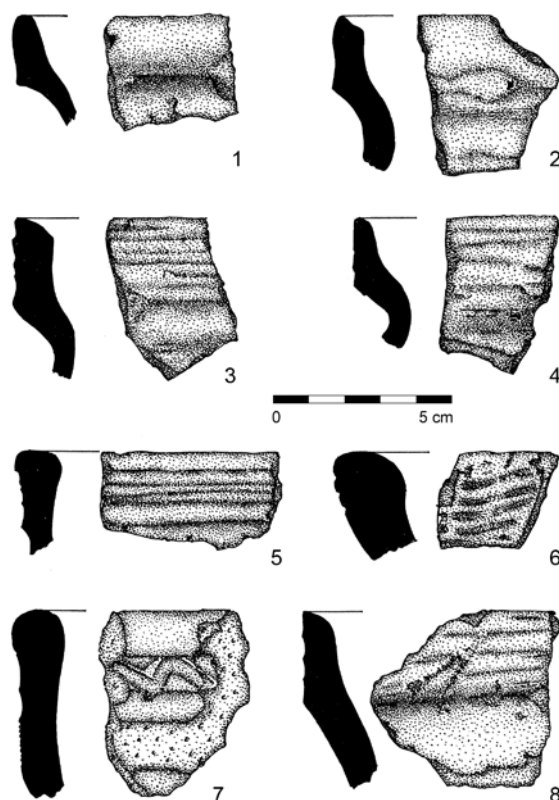
„Komárovy“, parc. č. 1396/1, 1397/1, 1401/1, 1402/1, 1403/1, 1404/1, 1405/1, 1406/1.

Raný středověk. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum.

Uložení nálezů: Muzeum Komenského v Přerově, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.4816717N, 17.5475817E

Během opakovaných povrchových sběrů realizovaných B. Gibalou ve spolupráci s archeology Muzea Komenského v Přerově, p. o., v letech 2017–2020 byl v prostoru archeologické

Obr. 102. Sušice, „Komárovy“. Výběr keramiky. Kresba M. Kovářová.

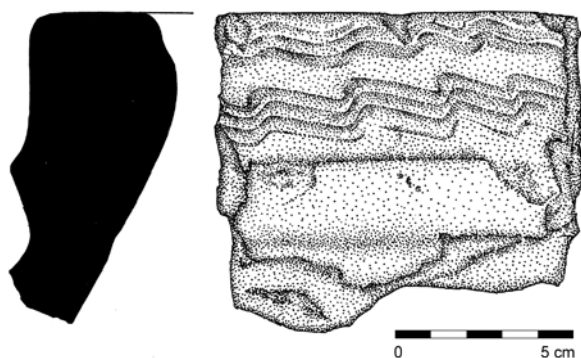
Fig. 102. Sušice, „Komárovy“. Selection of pottery. Drawing by M. Kovářová.

lokality poblíž jihovýchodního okraje obce Sušice shromážděn soubor keramiky z pozdní doby hradištní (Schenk 2019, 30). Koncentrace nálezů byla zaznamenána na zaobleném temeni a jihozápadním svahu táhlého terénního hřbetu v poloze „Komárovy“, na parc. č. 1396/1, 1397/1, 1401/1, 1402/1, 1403/1, 1404/1, 1405/1, 1406/1. Nadmořská výška polohy se pohybuje mezi 260–276 m. Východním směrem od lokality v nedalekém remízu se nachází pramen bezejmenné vodotoče, kolem které se v minulosti koncentrovalo pravěké až raně středověké osídlení.

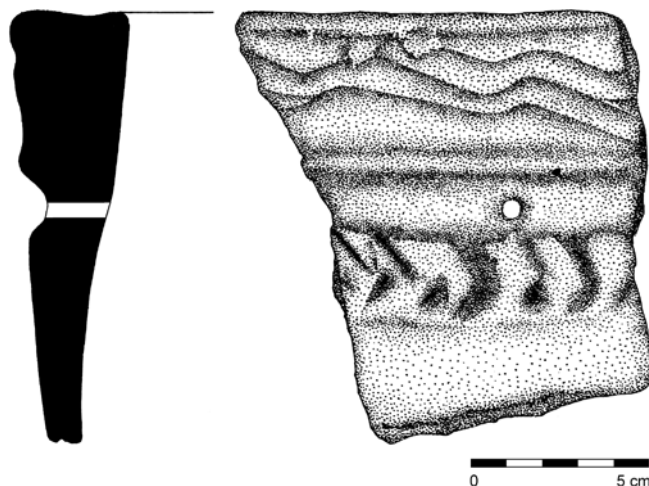
Nálezový soubor obsahuje zejména zlomky hrnců a silnostěnných zásobnic. Mezi okraji hrnců jsou zastoupeny zejména římsovité tvary, které jsou zdobeny horizontálními žlábkami, v menší míře vlnicemi (obr. 102). Barva výpalu keramiky se pohybovala od tmavě šedé po světle šedohnědou. V keramické hmotě je nápadná příměs drceného grafitu (Schenk 2019, 30).

Zásobnice zastupuje torzo kyjovitě zesíleného okraje lichoběžníkovitého průřezu. Nad dovnitř prožlabeným hrdlem je zřetelná trojúhelníkovitá lišta. Okraj je zdoben dvěma pásy hřebcových vlnic (obr. 103). Dle základní typologie V. Goše a J. Karla určené pro oblast severní Moravy můžeme exemplář z trati „Komárovy“ zařadit k typu II, variantě B, s níž se můžeme setkat na sídlištních z 12. století (Goš, Karel 1979, 165–170). Tuto variantu je možné v rámci deskripčního systému keramiky z Brna najít mezi typy a variantami okrajů zásobnic skupiny 13 (Procházka, Peška 2007, 221, 254, obr. 17).

Soubor keramiky z polohy „Komárovy“ je možné rámcově datovat do 2. poloviny 12. – 1. poloviny 13. století a lze jej spojit s existencí zaniklé středověké vsi, která bývá na základě ústní lidové slovesnosti do tohoto prostoru tamějšími badateli umísťována (Matušík 2005, 15).

Obr. 103. Sušice, „Komárovy“. Okraj zásobnice. Kresba M. Kovářová.
Fig. 103. Sušice, „Komárovy“. Storage vessel rim. Drawing by M. Kovářová.

Obr. 104. Sušice, Kudlov. Okraj zásobnice. Kresba M. Kovářová.
Fig. 104. Sušice, Kudlov. Storage vessel rim. Drawing by M. Kovářová.

Daleko průkaznější doklady o případné zaniklé středověké vsi přinesly výsledky povrchových sběrů z let 2005–2006 v sousední trati „Dílce“, odkud jsou uváděny nálezy keramiky z raného, vrcholného a pozdního středověku (Figel', Slováčková 2006, 280–281).

Literatura

- Figel', D., Slováčková, M. 2006:** Sušice (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 47, 280–281.
- Matušík, B. 2005:** *Archivy mluví. O historii obce Sušice u Přerova.* Sušice: Obec Sušice.
- Goš, V., Karel, J. 1979:** Slovanské a středověké zásobnice severní Moravy. *Archeologické rozhledy* XXXI(2), 163–175.
- Procházka, R., Peška, M. 2007:** Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12.–13./14. století. *Přehled výzkumů* 48, 143–299.
- Schenk, Z. 2019:** Nejstarší osídlení katastru obce Sušice u Přerova ve světle archeologických pramenů. In: F. Janda, Z. Schenk, S. Šromota: *Sušice u Přerova. Kroniky vyprávějí.* Sušice: Obec Sušice, 4–32.

Summary

Repeated surface surveys carried out by B. Gibala near the southeast edge of Sušice (Sušice u Přerova cadastral area, Přerov District) yielded an assemblage of pottery from the second half of the 12th and the first half of the 13th century (Fig. 102, 103), which can be associated with the existence of a deserted medieval village.

Zdeněk Schenk, Bohumil Gibala

Sušice (k. ú. Sušice u Přerova, okr. Přerov)

Kudlov č. p. 76, parc. č. 1930/2.

Raný středověk. Sídliště. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: soukromá sbírka (Sušice u Přerova, Kudlov, Tomáš Šromota).

Lokalizace: nepublikováno z důvodu ochrany lokality

V roce 2020 byl archeologům Muzea Komenského v Přerově, p. o., předán k dokumentaci ojedinělý nález torza masivní zásobnice, který byl nalezen T. Šromotou v korytě potoka Libuška (parc. č. 1930/2) v úrovni domu č. p. 76 v osadě Kudlov. Osada se nachází na úpatí výběžků Maleníku, při okraji hlubokého potočního údolí, přibližně 1,2 km východně od středu obce Sušice. Nadmořská výška místa nálezu činí 236 m.

Ze zásobnice se dochoval kyjovitě zesílený okraj lichoběžníkovitého průřezu a část podhrdlí. Okraj je zdoben pásem širokých hřebenových vlnic. Na přechodu hrdla a plecí tvoří výzdobu pás vstřícných asymetrických vrypů (obr. 104). Na hrdle je patrný reparační otvor, který dokládá snahu o prodloužení funkční životnosti tohoto typu nádoby. Zásobnice byla vyrobena z keramického těsta s výraznější příměsí drčeného grafitu. Dle základní typologie V. Goše a J. Karla určené pro oblast severní Moravy můžeme exemplář z Kudlova zařadit k variantě IIB (Goš, Karel 1979, 165–170). Tu je možné v rámci deskripčního systému keramiky z Brna najít mezi variantami okrajů zásobnic skupiny 13 (Procházka, Peška 2007, 221, 254, obr. 17).

Nález většího fragmentu zásobnice s kyjovitým okrajem lze spojit s prozatím blíže nespecifikovatelnými sídlištními aktivitami v pozdní době hradištní v místě dnešní osady Kudlov. Ojedinělý nález rozšiřuje počet dosud známých lokalit s materiálem z 12. století doložených na katastrálním území obce Sušice u Přerova (Měřínský 1975, 163–175; Schenk 2019, 28–29).

Literatura

- Goš, V., Karel, J. 1979:** Slovanské a středověké zásobnice severní Moravy. *Archeologické rozhledy* XXXI(2), 163–175.
- Měřínský, Z. 1975:** Nálezy raně středověké keramiky ze Sušice (okr. Přerov). *Vlastivědný věstník moravský* XXVII(3), 312–316.
- Procházka, R., Peška, M. 2007:** Základní rysy vývoje brněnské keramiky ve 12.–13./14. století. *Přehled výzkumů* 48, 143–299.
- Schenk, Z. 2019:** Nejstarší osídlení katastru obce Sušice u Přerova ve světle archeologických pramenů. In: F. Janda, Z. Schenk, S. Šromota: *Sušice u Přerova. Kroniky vyprávějí.* Sušice: Obec Sušice, 4–32.

Summary

T. Šromota found a large fragment of a storage vessel with a club-shaped rim and a reparation aperture (Fig. 105) in the bed of Libuška Stream in the Kudlov hamlet. The find extends the list of known sites with 12th century material from Sušice u Přerova cadastral area (Přerov District).

Zdeněk Schenk, Tomáš Šromota